

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Cob/31/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817210473
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Vanca
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7817210473.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Vancu a členov senátu JUDr. Drahomíry Brixiovej a JUDr. Gabriely Varhalíkovej v spore žalobcu: Slovenská republika zastúpená Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava, IČO: 00 686 832, zast. Bobák, Bollová a spol., s.r.o. Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava, IČO: 35 855 673, proti žalovanému: O.M.D. KOVO, spol. s r.o. Rožňava, Krátka 569, 049 51 Brzotín, IČO: 17 080 941, zast. Puchalla, Slávik & partners s.r.o., Kmeťova 24, 040 01 Košice, IČO: 36 860 930, o zaplatenie 342.647,36 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava č.k. 11Cb/16/2017-453 z 11.10.2018 takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie.
- II. Žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 342.647,36 eur s 9,00% úrokom z omeškania ročne od 7.11.2017 do zaplatenia (výrok I.) a zároveň priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania a paušálnu náhradu trov konania vo výške 100% (výrok II.).

2. Svoje rozhodnutie v podstate odôvodnil tým, že žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia 342.647,36 eur s príslušenstvom, paušálnej náhrady výdavkov 40,00 eur a náhrady trov konania spočívajúcej v trovách právneho zastúpenia vo výške 2.686,30 eur. Žalobca uviedol, že 28.4.2009 žalovaný uzatvoril s Ministerstvom hospodárstva SR v zastúpení Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou (ako poskytovateľom) Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. KaHR-111SP-0801/0021/25 v rámci Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, na základe ktorej sa poskytovateľ zaviazal poskytnúť žalovanému NFP do výšky 342.647,93 eur, čo predstavovalo 50% z celkových oprávnených výdavkov na realizáciu aktivít Projektu („Zvýšenie efektívnosti a konkurencieschopnosti firmy zavedením inovačnej technológie do výroby“). Žalobca poukázal na rozsudok Špecializovaného trestného súdu pracovisko Banská Bystrica sp.zn. BB-3T 16/2013 (ktorý bol uznesením Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3To/6/2016 z 22.2.2017 potvrdený), ktorým boli obžalovaní uznaní za vinných zo zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností spolupáchateľstvom v jednočinnom súbehu s prečinom subvenčného podvodu spolupáchateľstvom, ktorých sa dopustili tým, že v úmysle vylákať finančné prostriedky, napriek porušeniu povinností vyplývajúcich z čl. 3 Prílohy č. 1 k Zmluve o poskytnutí NFP a čl. 14 ods. 1 písm. c), d), g) a h) Všeobecných zmluvných podmienok, deklarovali ako oprávnené výdavky také, ktoré nespĺňali podmienky oprávnenosti podľa citovaných ustanovení Všeobecných

zmluvných podmienok a svojim konaním uviedli do omylu poskytovateľa nenávratného finančného príspevku ohľadom splnenia týchto podmienok vyhotovením a predložením účtovných dokladov, ktoré nereflektovali reálny stav a neumožňovali kontrolu oprávnenosti položiek, a zároveň použili prostriedky NFP na iný ako určený a schválený účel. Z uvedeného trestného konania okrem iného vyplýva, že konatelia žalovaného v súvislosti s realizáciou aktivít Projektu nakúpili strojové zariadenie od spoločnosti U. G., s.r.o. na základe Zmluvy o dodávke mechanických, elektrických a príbuzných výrobkov z 9.3.2010, ktoré následne v priebehu 7 dní predali spoločnosti H. s.r.o. M., aby ich ešte v ten istý deň od tejto spoločnosti odkúpili, ako od víťaza Obchodnej verejnej súťaže realizovanej v súvislosti s Projektom, predstierajúc tak dodržiavanie podmienok stanovených Zmluvou o poskytnutí NFP, čím došlo k navýšeniu ceny strojových zariadení o 183.482,70 eur a súčasne k použitiu týchto prostriedkov na iný účel, než boli určené, pričom dôvodnosť navýšenia ceny nebola v rámci trestného konania zdokumentovaná a preukázaná. Dňa 8.9.2010 žalovaný predložil poskytovateľovi priebežnú o platbu a dňa 28.4.2011 záverečnú žiadosť o platbu, v rámci ktorých bola oprávnenosť výdavkov Projektu deklarovaná účtovnými dokladmi vystavenými spoločnosťou H., s.r.o., ktorá v skutočnosti v účtovných dokladoch uvedené strojové zariadenie a stavebné práce žalovanému nedodala. Dňa 2.12.2010 poskytovateľ uhradil žalovanému sumu 305.105,66 eur a 22.12.2016 sumu 37.541,72 eur. Listom z 30.8.2017 poskytovateľ odstúpil od Zmluvy o poskytnutí NFP a dňa 5.9.2017 vyzval žalovaného, aby vrátil nenávratné finančné prostriedky prijaté do doby odstúpenia od zmluvy v celkovej výške 342.647,36 eur, v lehote do 6.11.2017. Žalovaný listom z 20.9.2017 oznámil poskytovateľovi, že dôvody na odstúpenie nie sú dané ani preukázané, nakoľko bol naplnený účel Projektu a finančné prostriedky poskytovateľovi nevrátil.

3. Žalovaný namietal postup žalobcu, ktorý zvolil po zaevidovaní Nezrovnalosti a odstúpení SIEA od Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. KaHR-111SP-0801/0021/25 z 28.4.2009. Zdôraznil, že žalobca sa nikdy nepokúsil o riešenie ani v zmysle čl. 7.8 Zmluvy o NFP aj napriek tomu, že o nezrovnalostiach vedel od roku 2011. Následne po uplynutí 6 rokov bez akéhokoľvek pokusu o zmier a dohodu, nelogicky a v rozpore so Zmluvou o NFP od zmluvy odstúpil. Podľa žalovaného, sám žalobca nadiktoval znenie Zmluvy o NFP, jej jednostranné podmienky a pritom sa týmto znením svojvoľne neriadil a vykladal si ju tak, ako mu to vyhovovalo. Žalovaný poukázal na rozsudok Špecializovaného trestného súdu Banská Bystrica sp.zn. BB-3T 16/2013 z 8.12.2015, ktorý považuje za daň za neskúsenosť s náležitosťami projektu tak výrazného rozsahu. Avšak má za to, že z uvedeného rozsudku okrem iného vyplýva spoločenská prospešnosť projektu. Je zrejmé, že všetky finančné prostriedky boli použité v súvislosti s týmto projektom a tým sa v konečnom dôsledku nepochybne relatívne signifikantným spôsobom zvýšila miera zamestnanosti v regióne. Aj z tohto dôvodu žalovaný apeloval na žalobcu a pokúšal sa v súlade s čl. 7.8 Zmluvy o NFP viesť so žalobcom rokovania o sporných otázkach, resp. o prehodnotení výšky požadovanej časti vráteného NFP tak, aby Projekt mohol naďalej plniť svoj cieľ a nedošlo k fatálnym spoločenským dopadom na zamestnanosť v regióne. Urobil tak aj napriek tomu, že v trestnom konaní výška nezrovnalosti (údajného nároku žalobcu na náhradu škody) nebola preukázateľne určená a jej samotná existencia (výška) bola sporná a nepreukázaná. Teda podľa žalovaného dôvody na odstúpenie od zmluvy nie sú dané ani preukázané a vzhľadom na zistenia z trestného konania ich nemožno považovať za podstatné porušenie zmluvy. Rovnako nie je možné z podaného odstúpenia od Zmluvy o NFP a celkového postupu žalobcu zistiť dôvody, ktoré žalobcu viedli k tomu, aby predmetnú nezrovnalosť považoval za podstatné porušenie Zmluvy o NFP, aj napriek tomu, že projekt ako taký funguje, plní ciele projektu a je prospešným. Prvýkrát žalobca zistil a zaevidoval nezrovnalosť (č. N 21100620) 15.6.2011 a následne 4.1.2012, 18.4.2016, 2.11.2016, 3.11.2016, 23.2.2017 a 5.9.2017. Žalovaný zdôraznil, že správy o zistenej nezrovnalosti (ako ich výška) nekorešponujú so závermi trestného konania. Navyše ani ŠTS Banská Bystrica nemohol prejudiciálne riešiť otázku porušenia Zmluvy o NFP ani otázku, či prípadné porušenie zmluvy zakladá dôvody na odstúpenie od zmluvy či možnosť uplatňovať poskytnutý príspevok alebo jeho časť, a preto je preto paradoxné, ak sa odstúpenie od zmluvy odvoláva len na výsledok trestného konania a cituje rozhodnutia v trestnej veci. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovanému nie je jasné, ako žalobca bez akejkoľvek ďalšej kontroly a dokazovania dospel k záveru o existencii dôvodov na odstúpenie, tieto si svojvoľne a v rozpore so Zmluvou o NFP posúdil ako podstatné a to tak vo výraznom rozsahu, že požaduje vrátenie celého NFP. Navyše aj závery predchádzajúcich kontrol na mieste SIEA zachytené v Správach z kontroly na mieste č. 1 (č. N 21100620) a č. 2 (č. N 21601927) pritom v zhode konštatovali, že neboli zistené žiadne závažné nezrovnalosti finančného charakteru a kontrolné skupiny schválili výšku oprávnených výdavkov. Podľa žalovaného právu žalobcu uplatnenému v tomto konaní, nemožno

poskytnúť ochranu, keďže odstúpil od Zmluvy o NFP z dôvodov podľa čl. 9 ods. 2.4, písm.c) a j) VZP aj napriek tomu, že v danej veci sa žalobca o tvrdených pochybeniach žalovaného a vzniku nezrovnalosti dozvedel preukázateľne 15.6.2011, a teda v súlade s čl. 9 ods. 2.7 VZP bol oprávnený od Zmluvy o NFP odstúpiť už dňa 16.6.2011. Keďže právo na odstúpenie od zmluvy je nepochybne právom, ktoré sa premlčuje, má žalovaný za to, že v zmysle § 393 ods. 1 Obchodného zákonníka bol žalobca oprávnený od Zmluvy o NFP odstúpiť najneskôr dňom 16.6.2015, čo však neurobil. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný vzniesol námietku premlčania práva odstúpiť od zmluvy z dôvodu nezrovnalosti č. N 21100620 a č. N 21601927, a preto navrhol, aby súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

4. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie (žalobou, systémom riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007-2013, schémou štátnej pomoci na podporu zavádzania inovatívnych a vyspelých technológií v priemysle a službách, príručkou pre žiadateľa v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, rozsudkom Špecializovaného trestného súdu sp.zn. BB-3T 16/2013, uznesením NS SR sp.zn. 3To/6/2016 z 22.2.2017, odstúpením od zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, doručenkou, vyjadrením k zaslaní správy o zistenej nezrovnalosti z 20.9.2017, operačným programom konkurencieschopnosť a hospodársky rast, Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. KaHR-111SP-0801/0021/25 z 28.4.2009, Všeobecnými zmluvnými podmienkami k zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, Priebežnou žiadosťou o platbu č. XXXXXXXXXXXXXXXX z 8.9.2010, Záverečnou žiadosťou o platbu č. XXXXXXXXXXXXXXXX z 28.4.2011, vyjadrením žalovaného, správou o zistenej nezrovnalosti, žiadosťou o vrátenie finančných prostriedkov č. XXXXXXXXXXXX/ZXX a č. XXXXXXXXXXXX/ZXX z 5.9.2017, vyjadrením žalobcu) a konštatoval, že 28.4.2009 uzatvoril žalovaný s Ministerstvom hospodárstva SR Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku; že poskytovateľ na základe žiadostí o platbu z 8.9.2010 a 28.4.2011 uhradil žalovanému dňa 2.12.2010 sumu 305.105,66 eur a 22.12.2016 sumu 37.541,72 eur; že žalobca zaevidoval nezrovnalosť prvýkrát 15.6.2011; že na základe rozsudku ŠTS BB sp.zn. BB-3T 16/2013 boli obžalovaní (konatelia žalovaného) uznaní za vinných zo zločinu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností spolupáchatelstvom v jednočinnom súbehu s prečinom subvenčného podvodu spolupáchatelstvom (vylákali finančné prostriedky, napriek porušeniu povinností vyplývajúcich z čl. 3 Prílohy č. 1 k Zmluve o poskytnutí NFP - VZP); že 30.8.2017 žalobca v zmysle čl. 9 VZP odstúpil od Zmluvy o poskytnutí NFP; že 5.9.2017 vyzval žalovaného o vrátenie NFP do doby odstúpenia od zmluvy v celkovej výške 342.647,36 eur v lehote do 6.11.2017 a že žalovaný požadované finančné prostriedky nevrátil, keďže podľa žalovaného dôvody na odstúpenie nie sú dané ani preukázané, nakoľko bol naplnený účel Projektu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd prvej inštancie dospel k záveru, že pokiaľ žalovaný požadované finančné prostriedky nevrátil a žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal, že inicioval konanie o určenie neplatnosti odstúpenia od predmetnej zmluvy, došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy.

5. K námietke premlčania súd prvej inštancie uviedol, že odstúpenie od zmluvy musí byť realizované v príslušnej premlčacej lehote (konkrétne dĺžka sa odvíja od právneho režimu zmluvy, t.j. či ide o aplikáciu Občianskeho alebo Obchodného zákonníka). Teda v danom prípade je potrebné časový moment práva na odstúpenie od zmluvy vyhodnotiť v nadväznosti na časový moment, kedy sa mohlo vykonať po prvýkrát - v prípade režimu Občianskeho zákonníka (§ 101), v prípade režimu Obchodného zákonníka (§ 391 ods. 2), pričom Obchodný zákonník rozlišuje aj ďalšiu podrobnejšiu úpravu časových momentov pre prípad odstúpenia. Citujúc ust. § 388 ods. 1, 2, § 387 ods. 2, § 389, § 390, § 391 ods. 1 a § 393 Obchodného zákonníka a poukazujúc na trestné konanie vedené na ŠTS Banská Bystrica mal súd za preukázané, že konatelia žalovaného spáchali zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 261 ods. 1, ods. 3 trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom subvenčného podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20k § 225 ods. 1, 2 Trestného zákona v úmysle vylákať finančné prostriedky napriek povinnostiam vyplývajúcim z čl. 3, čl. 14 ods. 1 písm.c/, d/, g/ a h/ Všeobecných zmluvných podmienok. Keďže niet pochyb, že konatelia žalovaného svojim konaním naplnili všetky základné znaky skutkových podstát úmyselných trestných činov subvenčného podvodu a poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností, čo vyplýva z rozsudku ŠTS Banská Bystrica sp.zn. 3T/16/2016 v spojení s uznesením NS SR sp.zn. 3To/6/2016, dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalobca si svoj nárok „na náhradu škody“ uplatnil v

trestnom konaní včas, čím sa plynutie premlčacej doby zastavilo, a teda bol so svojim nárokom odkázaný na občiansko-právne konanie.

6. Aj keď z rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici je zrejmé, že všetky finančné prostriedky boli použité v súvislosti s Projektom, čo v konečnom dôsledku okrem iného znamená i naplnenie účelu projektu, ktorým bol vznik zmysluplného, ekonomicky výhodného a pre spoločnosť prospešného výrobného zariadenia, resp. prostredia, ktoré v konečnom dôsledku nepochybne relatívne významným spôsobom zvyšuje mieru zamestnanosti v regióne, kde nezamestnanosť je vskutku vážnym sociálno-spoločenským problémom, súd prvej inštancie vychádzal zo skutočností, že boli splnené dôvody na odstúpenie od zmluvy zo strany žalobcu a že zo strany žalovaného došlo k porušeniu § 19 ods. 3 Zákona č. 523/2004 použitím NFP na iný účel, ako bol stanovený v Zmluve o poskytnutí NFP. Zároveň je daná zodpovednosť žalobcu aj v zmysle článku 70 Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11.7.2006, keď Slovenská republika ako členský štát je zodpovedná za riadenie a kontrolu operačných programov, a v rámci toho za predchádzanie, zisťovanie a naprávanie nezrovnalostí, ako aj za vymáhanie neoprávnene vyplatených súm. Ak sa sumy neoprávnene prijaté prijímateľom nedajú vymôcť, členský štát je zodpovedný za vrátenie stratených súm do všeobecného rozpočtu EÚ. Zodpovednosť členského štátu je pritom daná vždy, bez ohľadu na to, kto nezrovnalosť spôsobil. V zmysle trestných rozhodnutí je zodpovednosť konateľov žalovaného daná, žalobca si vzniknutú „škodu“, ktoré je potrebné chápať v širšom zmysle a v súlade s eurokomformným výkladom aj ako neoprávnene prijaté plnenie uplatnil už v rámci trestného konania, a preto súd prvej inštancie žalobe vyhovel a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia.

7. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v súlade s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP a keďže žalobca bol plne úspešný, priznal mu súd náhradu trov konania vo výške 100%.

8. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň žiadal priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. Odvolací dôvod založil na ust. § 365 ods. 1 písm.b/ CSP t.j., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; ust. § 365 ods. 1 písm.f/ CSP t.j., že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a na ust. § 365 ods. 1 písm.h/ CSP t.j., že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

9. Zdôraznil, že súd prvej inštancie sa mal zaoberať posúdením žalovaným vnesenej námietky premlčania práva žalobcu na odstúpenie od Zmluvy o NFP. Túto jednoduchú úlohu súd absolútne odignoroval a vôbec neposúdil napriek tomu, že v odôvodnení rozsudku ponúkol pomerne rozsiahly a nadbytočný teoretický exkurs do právnej úpravy premlčania všeobecne v zmysle Občianskeho zákonníka aj Obchodného zákonníka, ako aj premlčania rôznych práv. Premlčaniu hlavného a pre vec podstatného práva (práva odstúpiť od zmluvy) sa však súd vôbec nezaoberal, navyše na viacerých miestach zamieňa a stotožňuje viaceré samostatné práva, ako aj ich premlčanie (právo na náhradu škody uplatnenej v trestnom konaní vedenom voči konateľom žalovaného; právo žalobcu na vrátenie poskytnutého NFP uplatnené v tomto konaní ako zmluvný nárok vzniknutý po prípadnom odstúpení od Zmluvy o NFP; samotné právo odstúpiť od Zmluvy o NFP).

10. Žalovaný v rozsiahlom odvolaní okrem iného poukázal na to, že žalobca od Zmluvy o NFP odstúpil listom z 30.8.2017 z dôvodu porušenia právnych predpisov SR a EÚ (t.j. čl. 9 bod 2.4 písm. c/ a písm.j/ VZP k Zmluve o NFP). V tejto súvislosti žalovaný opätovne zdôraznil, že dôvody odstúpenia od zmluvy boli celkom nepochybne dané už dňa 15.6.2011 a teda právo žalobcu už premlčalo a že preukázané porušenie v žiadnom prípade neznamená, že porušenie musí byť konštatované právoplatným odsudzujúcim rozsudkom v trestnom konaní.

11. Čo sa týka odstúpenia od Zmluvy o NFP podľa čl. 9 bod 2.4 písm.c/ VZP k zmluve, žalovaný má za to, že žiadne ustanovenie zmluvy nedefinuje, čo sa myslí pojmom „preukázané porušenie právnych predpisov SR a EÚ“ a teda zo znenia zmluvy vôbec nevyplýva mylná domnienka žalobcu,

že „preukázaným“ sa rozumie „potvrdeným právoplatným rozhodnutím súdu v trestnom konaní“. Takýto výklad Zmluvy o NFP žalobcom je nielen účelovým, ale aj neprípustným.

Totíž zo žiadneho ustanovenia Zmluvy o NFP nevyplýva skutočnosť, že porušenie právnych predpisov v zmysle čl. 9, bod 2.4 písm.c/ VZP má byť konštatované súdom či iným orgánom, keď už samotné spracovanie Správy o zistenej nezrovnalosti je spojené s vedomosťou o nezrovnalosti, ktorá je v zmysle zmluvnej definície priamo považovaná za porušenie práva spoločenstva bez toho, aby toto porušenie malo byť kýmisi ešte deklarované. Je totiž evidentné, že posudzovanie nezrovnalosti, ako aj existencie dôvodov na odstúpenie od Zmluvy o NFP, jej platnosti či včasnosti (a teda premlčania) odstúpenia od Zmluvy o NFP sa rieši ako predbežná otázka konania o vrátenie poskytnutého NFP, ktorými skutočnosťami sa trestný súd v trestnom konaní nezaoberal (ods. 37 odôvodnenia trestného rozsudku). Preto záver súdu prvej inštancie v bode 13. a 16. odôvodnenia pôsobí absurdne, keďže nie je zrejmé, či sa zastavilo plynutie premlčacej doby, t.j. len práva na náhradu škody alebo aj práva na vrátenie poskytnutého NFP uplatneného v tomto konaní resp. aj práva odstúpiť od Zmluvy o NFP, ktoré žalovaný namietal. Súd prvej inštancie medzi týmito úplne odlišnými situáciami absolútne nerozlišoval, aj keď uplatnenie nároku na náhradu škody v adhéznom konaní nemá nič spoločné s premlčaním či nepremlčaním práva odstúpiť od Zmluvy o NFP.

Žalobca potvrdil, že žiadne súdne ani správne konanie z jeho strany nebolo po zistení nezrovnalostí, teda porušenia právnych predpisov v zmysle Zmluvy o NFP začaté, aj napriek tomu, že v zmysle § 26 ods. 2 a ods. 16 zák.č. 528/2008 Z.z. bol práve žalobca, ako riadiaci orgán povinný v prípade vzniku nezrovnalosti bezodkladne prijať nápravné opatrenia, keďže je za riešenie nezrovnalosti zodpovedný. Práve nerealizovaním svojich práv a povinností v zmysle zákona a Zmluvy o NFP a vlastnou pasivitou spôsobil, že právo odstúpiť od Zmluvy o NFP sa z oboch uplatnených dôvodov odstúpenia od Zmluvy o NFP žalobcovi premlčalo.

Aj zo samotného znenia Zmluvy o NFP vyplýva záver žalovaného, že právo odstúpiť od zmluvy z dôvodov v ňom uvedených sa žalobcovi dávno premlčalo a nemôže požívať ochranu v tomto konaní. Ak totiž Zmluva o NFP a VZP viaže dôvod odstúpenia od Zmluvy o NFP na právoplatné rozhodnutie v trestnom konaní, je to v zmluve o NFP alebo VZP výslovne uvedené (napr. čl. 9 bod 2.4, písm.f/ VZP). V prípade žalobcom použitého dôvodu na odstúpenie od Zmluvy o NFP tomu však tak nie je. Ak by sa súd prvej inštancie zaoberal námietkami žalovaného (najmä premlčania práva odstúpiť od Zmluvy o NFP), nemohol dôjsť k takému nesprávnemu záveru, aký prezentuje v rozsudku. Navyše autorom Zmluvy o NFP bol žalobca, pričom žalovaný o obsahu spomínaných ustanovení VZP nemal žiadne pochybnosti a ak aj by nejaké pochybnosti vznikli, mal ich súd vykladať na ťarchu žalobcu ako dominantnej strany diktujúcej v zásade všetky podmienky vzťahu založeného Zmluvou o NFP (§ 266 ods. 4 Obchodného zákonníka).

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, žalovanému nie je zrejmé, čo by v situácii evidentného zistenia nezrovnalosti tvrdil žalobca, ak by trestné konanie neprinieslo žiadny výsledok vo forme odsudzujúceho rozsudku, keďže podľa žalobcu odstúpenie od Zmluvy o NFP vyžadovalo čakanie na výsledok trestného konania.

12. Čo sa týka odstúpenia od Zmluvy o NFP podľa čl. 9 bod 2.4 písm.j/ VZP k zmluve, žalovaný má za to, že aj v prípade tohto dôvodu žalobca účelovo a mätúce súdu podsúval, že od Zmluvy o NFP odstúpil až na základe porušenia právnych predpisov v súvislosti s realizáciou projektu preukázaného právoplatným rozhodnutím v trestnom konaní. Podľa žalovaného však takýto výklad nemá oporu v zákone, skutkovom stave, ani v Zmluve o NFP. Žalobca sa uvedenou argumentáciou len snažil ospravedlniť a zakryť svoje vlastné nekonanie, kedy o nezrovnalostiach č. N 21100620 a č. N 21601927 celkom nepochybne vedel už 15.6.2011, kedy spísal prvotné znenia Správ o zistenej nezrovnalosti, pričom prípadné právo odstúpiť od zmluvy jednoducho vlastným nekonaním nevyužil. Súd prvej inštancie si však tieto tvrdenia žalobcu nekriticky osvojil, pričom už samotné znenie názvu správy „správa o zistenej nezrovnalosti“ potvrdzuje, že nezrovnalosť už zistená je a teda žalobca o nej vedel. Uvedené nepochybne vyplýva aj zo zákona č. 528/2008 Z.z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov ES, ktorý v § 26 ods. 10, písm.b/ a c/ vymedzuje podstatné náležitosti takejto správy, čo žalobca použil ako dôvody odstúpenia od Zmluvy o NFP o 6 rokov neskôr t.j. potom, ako to zistil a zachytil vo svojej Správe o zistenej nezrovnalosti.

Súd prvej inštancie však na žiadny z týchto argumentov žalovaného nereagoval a navyše napriek tomu, že Zmluva o NFP v čl. 1., bod 1.1. jasne vymedzuje pojem „Nezrovnalosť“, neposudzoval, či pojmové znaky nezrovnalosti naplnené boli, ale ustálil si, kedy o tejto nezrovnalosti žalobca prvýkrát vedel a teda kedy mohol od Zmluvy o NFP z tohto dôvodu odstúpiť. To, či si už túto zistenú nezrovnalosť eviduje žalobca ako podozrenie alebo akokoľvek inak, je irelevantné. Aj jednotlivé body Správ o zistenej nezrovnalosti hovoria o podozreniach z trestného činu, nie podozreniach z nezrovnalosti, hoci podľa

žalovaného nie každá nezrovnalosť je trestným činom, no aj napriek tomu jej následkom môže byť odstúpenie od Zmluvy o NFP. Nezrovnalosť zachytená v Správe o zistenej nezrovnalosti totiž nie je podozrením, ale nezrovnalosťou tak, ako ju definuje Zmluva o NFP aj vyššie uvedený zákon a nariadenie. Pre takéto vymedzenie nezrovnalosti je pritom úplne bezpredmetný stav trestného konania. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na skutočnosť, že nezrovnalosť tak ako ju definuje Zmluva o NFP je zistená už zachytením v Správe o zistenej nezrovnalosti a preto bolo na žalobcovi ako dominantnej zmluvnej strane diktujúcej si znenie Zmluvy o NFP, vykonať prípadne celý rad krokov, ktoré vykonať v zmysle Zmluvy o NFP mohol, vrátane odstúpenia od zmluvy o NFP. Žalobca to však neurobil a napriek celkom nepochybnému zisteniu a vedomosti o nezrovnalosti žiadny kontrolný či sankčný mechanizmus, odstúpenie od Zmluvy o NFP, ani žiadne administratívne či súdne konanie v zmysle Zmluvy o NFP neinicioval a nevyužil, ale len pasívne čakal do skončenia trestného konania. To, že po zistení nezrovnalosti tieto len zaevidoval, bol nečinný a nezakladal na tom žiadne úkony, ktoré by mali konštitutívny charakter, hoci tak urobiť v zmysle Zmluvy o NFP mal a mohol, musí ísť na ťarchu žalobcu. Žalovaný opätovne zdôraznil, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, že žalobca o vzniku nezrovnalosti a teda aj o preukázanom porušení právnych predpisov v rámci realizácie projektu vedel a mohol konať v zmysle Zmluvy o NFP už 15.6.2011. Už v tento deň totiž celkom zjavne vedel o tom, že k vzniku nezrovnalosti došlo (nakoľko ju aj zaevidoval a vypracoval správu) a súčasne celkom logicky vedel aj o preukázanom porušení právnych predpisov, nakoľko nezrovnalosť je sama o sebe v zmysle definície obsiahnutej v zmluve o NFP, ako aj v Nariadení citovanom súdom prvej inštancie v rozsudku, porušenie legislatívy Európskych spoločností.

13. V závere odvolania žalovaný poukázal na skutočnosť, že aj keď žalobca vedel o nezrovnalosti už 15.6.2011, súd posúdil námietku premlčania práva odstúpiť od Zmluvy o NFP vykonaného až v roku 2017, ako nedôvodnú aj napriek tomu, že v samotnom rozsudku cituje ust. § 393 ods. 1 Obchodného zákonníka, avšak toto ustanovenie na vznesenú námietku premlčania neaplikoval. Naopak, v bode 14. odôvodnenia sa zaoberal bezpredmetnými, nadbytočnými a v právnej praxi prekonanými úvahami v súvislosti s lehotou bez zbytočného odkladu pri odstúpení od zmluvy. Na podporu svojich tvrdení žalovaný poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1MCdo/8/2008 a Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 32Cdo/1640/2011 a má za to, že súd prvej inštancie posudzoval pre vec nepodstatnú otázku premlčania nároku na náhradu škody uplatneného v trestnom konaní žalobcom. Prečo a na základe čoho tieto dve samostatné práva, ktoré samostatne podliehajú premlčaniu súd stotožnil a na základe stotožnenia uzavrel, že uplatnený nárok premlčaný nie je a aký to má súvis s námietkou premlčania práva odstúpiť od zmluvy (ktorú vzniesol žalovaný) v rozsudku súd neuviedol a svoj odklon od stabilnej judikatúry vo veciach premlčania nijako neodôvodnil.

14. Navyše podľa žalovaného je rozsudok nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, pre nesprávne skutkové zistenia a právne závery súdu prvej inštancie a teda je nezákonný. Poukázal pritom na Nález Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 311/07, sp.zn. III. ÚS 243/07, sp.zn. I. ÚS 117/07 a citujúc ust. § 220 ods. 2, 3 CSP konštatoval, že súd prvej inštancie na vznesenú námietku premlčania práva odstúpiť od zmluvy a viacero konkrétnych argumentov žalovaného reagoval len absolútne nepresvedčivým a právne neudržateľným odôvodnením miešajúcim právo na plnenie žalovanej sumy s právom na náhradu škody a s právom na odstúpenie od zmluvy, a to dokonca aj v otázke ich premlčania. Súd prvej inštancie nedal v rozsudku odpoveď na základné atribúty prejednávanej veci a to:

A/ Či a prečo je alebo nie je dôvodná námietka premlčania práva odstúpiť od zmluvy vznesená žalovaným, či začala plynúť premlčacia doba práva odstúpiť od zmluvy dňa 15.6.2011, ak nie, kedy sa tak stalo a na základe čoho potom výkon práva odstúpiť od zmluvy vykonaný v roku 2017 premlčaný je alebo nie je.

B/ Prečo stotožnil či doslova „poplietol dokopy“ premlčanie práva na náhradu škody, nárok na vrátenie NFP na základe odstúpením zaniknutej zmluvy s právom na odstúpenie od zmluvy, ak všetko toto sú úplne rozdielne práva s úplne rozdielnymi otázkami začatia premlčania.

C/ Prečo svoj zásadný a ničím neodôvodnený odklon od znenia Obchodného zákonníka a stabilnej judikatúry ohľadom posudzovania premlčania práva odstúpiť od zmluvy nijako neodôvodnil.

D/ Prečo ak už sa k takémuto neodôvodnenému odklonu a stotožneniu či doslova pomiešaniu samostatných práv odhodlal neuviedol na pojednávaní predbežné právne posúdenie, ktoré by takýto odklon naznačovalo a nezaťažil by tak rozsudok vadou nepredvídateľnosti a rozpormi nielen so stabilnou judikatúrou súdov, ale dokonca aj s výslovným znením zákona.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má žalovaný za to, že súd prvej inštancie nepochopil čo to vlastne žalovaný namieta (premlčanie práva odstúpiť od zmluvy) absolútne nesprávne túto predbežnú otázku právne posúdil a priznal tak právnu ochranu zjavne premlčanému právu, čo je neprípustné.

16. Žalobca vo vyjadrení v prvom rade poukázal na závery súdu prvej inštancie ako aj dôvody, na základe ktorých súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 342.647,36 eur s prísl. ako aj trovy konania a paušálnu náhradu trov konania vo výške 100%. Taktiež poukázal na námietky žalovaného, hlavne na to, že premlčanie práva poskytovateľa odstúpiť od Zmluvy o poskytnutí NFP žalovaný odôvodnil tým, že:

- žalobca o vzniku nezrovnalosti vedel a dôvody na odstúpenie od Zmluvy o poskytnutí NFP boli dané už dňa 15.6.2011;
- zo Zmluvy o poskytnutí NFP ani žiadnych výkladových pravidiel nevyplýva, že porušenie právnej povinnosti musí byť konštatované právoplatným odsudzujúcim rozsudkom v trestnom konaní, a preto premlčacia doba na odstúpenie od zmluvy v danej veci podľa žalovaného začala plynúť už 15.6.2011;
- žiadne súdne ani správne konanie zo strany žalobcu nebolo po zistení nezrovnalosti začaté, a teda žalobca vlastnou pasivitou a nerealizovaním svojich práv a povinností v zmysle zákona a Zmluvy o poskytnutí NFP spôsobil, že sa jeho právo odstúpiť od Zmluvy o poskytnutí NFP z dôvodov uvedených v odstúpení od Zmluvy o poskytnutí NFP premlčalo.

17. Žalobca zdôraznil, že tvrdenie žalovaného, že o nezrovnalosti v Projekte žalovaného vedel už od 15.6.2011 sú zavádzajúce, pričom poukázal na správy o zistenej nezrovnalosti č. N21100620/S01 z 28.10.2011 a č. N21601927/S01 z 27.10.2016, pričom uvedený dátum označuje len okamih prvej informácie, ktorá viedla k podozreniu na nezrovnalosť. Má za to, že aj z ďalších častí Správ o zistenej nezrovnalosti („stav nezrovnalosti“, „podozrenie z nezrovnalosti ako aj bodu 2.2 správ - Porušené národné ustanovenie, bodu 5.1 - Kvalifikácia nezrovnalosti, bodu 5.3 - Popis nezrovnalosti, bodu 13.2 - charakter uložených postihov a bodu 16.3 - Opatrenia prijaté za účelom vymozenia nezrovnalosti) jednoznačne vyplýva, že poskytovateľ zaevidoval podozrenie z nezrovnalosti v Projekte žalovaného v súlade s usmernením k nezrovnalostiam z dôvodu začatého vyšetovania konateľov žalovaného, pre podozrenie zo spáchania trestného činu poškodzovania finančných záujmov ES v Projekte žalovaného. Správy o zistenej nezrovnalosti boli postupne aktualizované v nadväznosti na vývoj trestného konania vedeného v súvislosti s Projektom žalovaného a až v Správe o nezrovnalosti č. N21100620 v rámci jej aktualizácie č. 7 z 5.9.2017 a v Správe o nezrovnalosti č. N2160927 v rámci jej aktualizácie č. 3 zo 7.8.2017 v časti 5.1. bola zmenená kvalifikácia nezrovnalosti na IRQ5 - preukázaný podvod v zmysle dohovoru, a to v dôsledku doručenia uznesenia NS SR, ktorým bolo zamietnuté odvolanie obžalovaných a prokurátorky v trestnom konaní vedenom proti konateľom žalovaného v súvislosti s Projektom a bol potvrdený rozsudok ŠTS Banská Bystrica.

Poukázal na Nariadenie rady (ES) č. 1083/2006 z 11.7.2006, z ktorého vyplýva, že nezrovnalosťou je akékoľvek porušenie ustanovení práva spoločenstva, ktoré vyplýva z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je, alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu EÚ zaťažením neoprávnenou výdavkovou položkou; ako aj na časť 3 Usmernenia k nezrovnalostiam, podľa ktorej je z pohľadu naplnenia podmienok definície nezrovnalosti potrebné vo fáze zisťovania a posudzovania nedostatkov a stanovovania konkrétnych postupov riešenie nezrovnalosti na národnej úrovni skúmať viaceré aspekty, predovšetkým však porušením akého právneho predpisu nezrovnalosť vznikla (napr. Naplnením skutkovej podstaty trestného činu podľa Trestného zákona). Podľa žalobcu z Usmernenia k nezrovnalostiam vyplýva, nezrovnalosť ako trestný čin podľa zák.č. 300/2005 Z.z. vzniká naplnením skutkovej podstaty trestného činu a o tom, že skutková podstata trestného činu bola naplnená môže rozhodnúť len príslušný súd právoplatným rozsudkom. Na to, aby bolo možné konanie prijímateľa klasifikovať ako nezrovnalosť, musí reálne dôjsť k porušeniu legislatívy ES, nestačí len podozrenie z porušovania právnych predpisov. Navyše nie každé porušenie Zmluvy o poskytnutí NFP zo strany prijímateľa, je možné považovať za nezrovnalosť. Nezrovnalosťou je len také konanie prijímateľa v rozpore so Zmluvou o poskytnutí NFP, ktoré je zároveň aj protiprávne.

V danom prípade nezrovnalosť Projektu žalovaného bola spôsobená tým, že pri realizácii Projektu osoby oprávnené konať v mene žalovaného spáchali trestný čin a v právnom štáte, ktorým Slovenská republika nepochybne je, protiprávnosť konania osôb konajúcich v mene prijímateľa, ktoré je zároveň trestným činom, môže byť skonštatovaná len právoplatným rozsudkom príslušného súdu, ktorý má danú právomoc vo veci konať a rozhodnúť.

Vzhľadom na vyššie uvedené je teda zrejmé, že k dátumu prvej informácie vedúcej k podozreniu na nezrovnalosť, t.j. k 15.6.2011, poskytovateľ nemal a ani nemohol mať vedomosť o vzniku nezrovnalosti

samotnej. Je nepochybné, že poskytovateľ mohol preukázateľne zistiť, že boli naplnené skutkové podstaty trestných činov podľa Trestného zákona v súvislosti s Projektom žalovaného, a teda že nezrovnalosť vznikla až v okamihu, keď mu bolo doručené právoplatné uznesenie NR SR. O uvedenom svedčí aj zmena kódu nezrovnalosti označujúca kvalifikáciu nezrovnalosti v rámci aktualizácie č. 7 správy o nezrovnalosti č. N2110620/O07 a aktualizácie č. 3 Správy o nezrovnalosti č. N2160197/O03.

18. V ďalšom žalobca uviedol, že taktiež neobstojí tvrdenie žalovaného, že premlčacia doba na odstúpenie od zmluvy začala plynúť už 15.6.2011, t.j. kedy sa žalobca údajne prvýkrát dozvedel o vzniku dôvodov na odstúpenie od Zmluvy o poskytnutí NFP, pričom poukázal na odbornú literatúru a má za to, že z dôkazov, ktoré predložil v rámci prvoinštančného konania, k 15.6.2011 právo poskytovateľa na odstúpenie od Zmluvy o poskytnutí NFP neexistovalo. Aj keď žalovaný premlčanie práva poskytovateľa odstúpiť od Zmluvy o poskytnutí NFP odvodzuje od ust. § 393 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa žalobcu je otázne, prečo žalovaný ako začiatok plynutia premlčacej doby označuje deň prvej vedomosti poskytovateľa o podozrení z nezrovnalosti v Projekte žalovaného, keďže citovaná právna úprava s takýmto určením začiatku plynutia premlčacej doby v prípade ust. § 393 ods. 1 ObZ nepočíta.

V zmysle odstúpenia poskytovateľ od Zmluvy o poskytnutí NFP uzatvorenej so žalovaným odstúpil z dôvodu podstatného porušenia zmluvy uvedeného v čl. 9 ods. 2 bod 2.4 písm.c/ (t.j. preukázané porušenie právnych predpisov SR a EÚ v rámci realizácie aktivít projektu súvisiacich s činnosťou prijímateľa) a písm. j/ (t.j. porušenie, ktoré je považované za nezrovnalosť v zmysle Nariadenia 1083 ak poskytovateľ stanoví, že takáto nezrovnalosť sa považuje za podstatné porušenie Zmluvy o poskytnutí NFP) Všeobecných zmluvných podmienok, ktoré tvoria prílohu č. 1 Zmluvy o poskytnutí NFP a zároveň jej neoddeliteľnú súčasť. Naplnením dôvodu podľa čl. 9 ods. 2 bod 2.4 písm.c/ VZP je zároveň naplnený aj dôvod podľa čl. 9 ods. 2 bod 2.4 písm.j/ VZP. Ak teda v danej veci nezrovnalosť v Projekte žalovaného vznikla v dôsledku spáchania trestného činu pri realizácii aktivít Projektu osobami oprávnenými konať v mene žalovaného je zrejmé, že v prípadoch odstúpenia od Zmluvy o poskytnutí NFP podľa čl. 9 ods. 2 bod 2.4 písm.c/ a j/ VZP musí byť splnená podmienka preukázaného porušenia právnych predpisov SR alebo EÚ právoplatným odsudzujúcim rozsudkom v trestnom konaní. Skorším odstúpením od zmluvy (na základe neprávoplatného súdneho rozhodnutia alebo bez takéhoto rozhodnutia) by zo strany žalobcu došlo k porušeniu ústavne garantovaného princípu prezumpcie neviny.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, tvrdenie žalovaného, podľa ktorého premlčacia doba na odstúpenie poskytovateľa od Zmluvy o poskytnutí NFP začala plynúť už 15.6.2011 nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, zistenom skutkovom stave ani v právnom poriadku SR. Totiž dôvodom odstúpenia od Zmluvy o poskytnutí NFP nebolo porušenie zmluvnej povinnosti, ako sa mylne domnieva žalovaný, a preto aplikácia ust. § 393 ods. 1 Obchodného zákonníka neprichádza do úvahy. Žalobca opätovne zdôraznil, že odstúpil od Zmluvy o poskytnutí NFP preto, že pri realizácii Projektu financovaného z fondov EÚ osoby konajúce v mene žalovaného spáchali trestný čin, čo zároveň predstavuje porušenie právnych predpisov SR, a teda aj nezrovnalosť. V rámci trestného konania bolo zároveň konštatované, že odsúdení svojím konaním porušili ustanovenie § 19 ods.3 Zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Citujúc čl. 9 ods. 2 bod 2.1 VZP poskytovateľ poukázal na to, že Zmluva o poskytnutí NFP dáva právo poskytovateľovi odstúpiť od zmluvy aj z iných dôvodov ako sú tie, ktoré sú vymenované v čl. 9 ods. 2 bod 2.4 VZP za predpokladu, že je naplnená zmluvná a zároveň aj zákonná definícia podstatného porušenia zmluvy. V zmysle čl. 9 ods. 2 bod 2.3 VZP porušenie Zmluvy o poskytnutí NFP je podstatné, ak strana porušujúca Zmluvu o poskytnutí NFP vedela v čase uzavretia Zmluvy o poskytnutí NFP, že druhá strana nebude mať záujem na plnení povinností pri takom porušení Zmluvy o poskytnutí NFP alebo v prípade, ak tak ustanovuje Zmluva o poskytnutí NFP. Obdobné ustanovenie je zakotvené aj v § 345 ods. 2 Obchodného zákonníka.

V tejto súvislosti žalobca poukázal na to, že už zo samotnej výzvy na predkladanie žiadosti o poskytnutie NFP sa v časti „Oprávnené výdavky“ na strane 3 uvádza, že oprávnené výdavky a ich úhrada musia byť v súlade so slovenským právnym poriadkom a právnym poriadkom ES. Rovnako v čl. 14 VZP, je výslovne uvedené, že za oprávnené výdavky je možno považovať len také, ktoré boli vynaložené v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP, právnymi predpismi SR a EÚ. Navyše v zmysle čl. 156 ods. 6 VZP je prenajímateľ zároveň povinný vo všetkých žiadostiach o platbu uvádzať výlučne výdavky, ktoré zodpovedajú podmienkami oprávnenosti uvedeným v čl. 14 VZP. ZO skutkového stavu zisteného v trestnom konaní nepochybne vyplýva, že pri vynakladaní výdavkov na realizáciu Projektu žalovaný porušil právne predpisy SR a zároveň takýmto konaním štatutárnych zástupcov žalovaného došlo k spáchaniu trestných činov subvenčného podvodu a poškodzovania finančných záujmov ES, pričom v

rozpore so Zmluvou o poskytnutí NFP žalovaný tieto výdavky deklaroval ako oprávnené a žiadal ich preplatenie.

Podľa žalobcu je nepochybné, že konanie štatutárnych zástupcov žalovaného pri realizácii aktivít Projektu, ktoré preukázane naplnilo skutkové podstaty trestných činov, naplňa všetky znaky definície podstatného porušenia Zmluvy o poskytnutí NFP. Žalovanému muselo byť už v čase uzavretia Zmluvy o poskytnutí NFP zrejme, že v takomto prípade, poskytovateľ nie že len nebude mať záujem na plnení povinností, ktoré mu vyplývajú zo Zmluvy o poskytnutí NFP, ale nebude môcť v trvaní zmluvného vzťahu založeného Zmluvou o poskytnutí NFP so žalovaným pokračovať, a to s ohľadom na zákonnú povinnosť poskytovateľa chrániť finančné záujmy EÚ.

V odstúpení od zmluvy boli výslovne uvedené dôvody odstúpenia podľa príslušných ustanovení VZP, ako aj podrobne opísaná skutková situácia, ktorá k odstúpeniu od Zmluvy o poskytnutí NFP zo strany poskytovateľa viedla, a preto žalobca s poukazom na uznesenie NS SR sp.zn. 4Cdo/111/2008 zdôraznil, že dôvod odstúpenia od Zmluvy o poskytnutí NFP, spočívajúci v jej podstatnom porušení v dôsledku spáchania trestných činov pri realizácii Projektu spolufinancovaného z fondov EÚ a štátneho rozpočtu SR na základe tejto zmluvy, skutočne existoval. Opakovane poukázal na skutočnosť, že v rámci trestného konania bolo právoplatným rozsudkom preukázané aj porušenie § 19 ods. 3 Zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, a teda bol nepochybne naplnený aj dôvod odstúpenia od Zmluvy o poskytnutí NFP podľa čl. 9 ods. 2 bod 2.4 písm.c/ VZP. K preukázaniu porušenia právnych predpisov môže dôjsť len na podklade právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu oprávneného vo veci konať a rozhodnúť, či už sa jedná o príslušný správny orgán alebo nezávislý súd.

Podľa žalobcu sa príslušné súdy v trestnom konaní podrobne zaoberali skutkovými okolnosťami prípadu a tým, či bol spáchaný trestný čin alebo nie. Ak by konajúce súdy konštatovali, že k spáchaniu trestného činu konateľmi žalovaného v súvislosti s Projektom, a tým k porušeniu právneho poriadku SR nedošlo, bol by zistený skutkový stav spochybnený, a teda aj odstúpenie od Zmluvy o poskytnutí NFP zo strany poskytovateľa, z dôvodu preukázaného porušenia právnych predpisov SR pred právoplatnosťou rozhodnutia v trestnom konaní, by bolo predčasné a nepodložené. Preto je zavádzajúce tvrdenie žalovaného, podľa ktorého ak by trestné konanie neskončilo odsudzujúcim rozsudkom v situácii evidentného zistenia nezrovnalosti by žalobca netvrdil čo, čo tvrdil v tomto konaní. Ak by totiž k vydaniu odsudzujúceho rozsudku ŠTS v Banskej Bystrici a uznesenia NS SR nedošlo, nedošlo by ani k potvrdeniu podozrenia z podvodu zaevidovaného poskytovateľom v Správach o nezrovnalosti, a teda by nedošlo k „evidentnému zisteniu nezrovnalosti“ ani k odstúpeniu od Zmluvy o poskytnutí NFP zo strany poskytovateľa, nakoľko by poskytovateľ na takéto konanie nemal dôvod.

Rešpektujúc ústavou zakotvenú zásadu prezumpcie neviny tak začiatok plynutia premlčacej doby na odstúpenie poskytovateľa od Zmluvy o poskytnutí NFP jednoznačne nie je možné datovať k dátumu prvej informácie orgánov činných v trestnom konaní o podozrení zo spáchania trestného činu v Projekte žalovaného. Poskytovateľ mohol preukázateľne zistiť, že bol spáchaný trestný čin v súvislosti s Projektom žalovaného, a teda že boli porušené právne prepisy SR a EÚ a vznikla nezrovnalosť ako trestný čin podľa Trestného zákona až v okamihu, keď mu bolo doručené právoplatné uznesenie NS SR. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že najskorším dátumom, odkedy je možné počítat začiatok plynutia premlčacej doby, je dátum preukázania porušenia právnych predpisov SR a EÚ, ktorý je v tomto prípade totožný s okamihom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia NS SR. V tejto súvislosti žalobca poukázal na komentár k Obchodnému zákonníku, z ktorého je zrejme, že právo na odstúpenie od zmluvy objektívne vzniklo až preukázaním porušenia právnych predpisov SR a EÚ, a teda od Zmluvy o poskytnutí NFP nemohlo byť odstúpené skôr, keďže až preukázanie porušenia je považované za podstatné porušenie Zmluvy o poskytnutí NFP.

Uznesenie NS SR a rozsudok ŠTS v Banskej Bystrici nadobudli právoplatnosť 22.2.2017 a poskytovateľ odstúpil od Zmluvy o poskytnutí NFP listom z 30.8.2017, ktorý bol žalovanému doručený 4.9.2017. S poukazom na ust. § 391 ods. 2 Obchodného zákonníka možno konštatovať, že odstúpenie od zmluvy ako právny úkon bolo uskutočnené v rámci plynutia premlčacej doby a nie až po jej uplynutí, ako to tvrdí žalovaný.

Preto žalobca považuje námietku premlčania za nedôvodnú a odstúpenie od Zmluvy o poskytnutí NFP za právny úkon uskutočnený v rámci trvania premlčacej doby.

19. V súvislosti s námietkou žalovaného, že poskytovateľ napriek vedomosti o nezrovnalosti v Projekte žalovaného nekonal, neurobil žiadne kroky, ktoré bol v zmysle Zmluvy o poskytnutí NFP oprávnený urobiť, vrátane odstúpenia od zmluvy, ani neinicioval žiadne súdne ani správne konanie, žalobca poukázal na Usmernenie k nezrovnalostiam, zverejnené na webovej stránke Ministerstva financií SR a skutočnosť, že poskytovateľ, po doručení informácie orgánom činných v trestnom konaní o tom,

že existuje podozrenie zo spáchania trestného činu v súvislosti s realizáciou Projektu žalovaného, postupoval striktnie v súlade s týmto usmernením, a preto v zmysle časti 4.5.3 Usmernenia k nezrovnalostiam až do právoplatného skončenia trestného konania nebol poskytovateľ oprávnený z dôvodu podozrenia zo spáchania trestného činu ani odstúpiť od Zmluvy o poskytnutí NFP. Vedomosť o nezrovnalosti, ktorá je trestným činom v Projekte žalovaného poskytovateľ nadobudol až v momente, keď mu bolo doručené právoplatné uznesenie NS SR. Bezprostredne po zistení skutočností zakladajúcich právo poskytovateľa na odstúpenie od Zmluvy o poskytnutí NFP, poskytovateľ v súlade so svojou zákonnou povinnosťou ochrany finančných záujmov EÚ, ktorá v sebe zahŕňa aj naprávanie už vzniknutých nezrovnalostí a vymáhanie neoprávnene vyplatených súm od prijímateľov, pristúpil k aktualizovaniu Správ o zistenej nezrovnalosti a zmene kvalifikácie nezrovnalosti na IRQ5 - preukázaný podvod v zmysle dohovoru, k odstúpeniu od Zmluvy o poskytnutí NFP a iniciovaniu súdneho konania o vrátenie neoprávnene prijatého NFP, nakoľko žalovaný NFP na základe výzvy poskytovateľa v ním stanovenej lehote nevrátil.

20. Čo sa týka námietky arbitrárnosti rozsudku, žalobca má za to, že výrok rozsudku je vecne správny, súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré správne aplikoval príslušné právne normy, a preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a zaviazal žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

21. K vyjadreniu žalobcu zaujal stanovisko žalovaný, podaním doručeným súdu prvej inštancie 6.3.2019, v ktorom okrem iného zdôraznil, že žalobca vo svojom vyjadrení vychádza v zásade z viacerých citácií a poukazom na rôzne časti akéhosi Usmernenia MF SR č. 16/2008-U, ktoré v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nikdy nebolo označené ani predložené do súdneho spisu, a preto podľa žalovaného je neprípustným prostriedkom procesného útoku a novotou v zmysle ust. § 366 CSP, na ktorú nie je možné prihliadať a všetky úvahy žalobcu v tomto smere sú pre vec bezpredmetné.

V ďalšej časti vyjadrenia žalovaný opakovane uviedol, že ak nejaké pochybenie v činnosti žalovaného bolo, išlo o jednu jedinú nezrovnalosť a žalobca o nezrovnalosti a jej vzniku vedel už 15.6.2011, pričom rozsiahlo opísal moment vzniku nezrovnalosti (teda moment konania subjektu, resp. opomenutia konania subjektu) ako aj dôvody premlčania práva žalobcu na odstúpenie od Zmluvy o NFP. Zdôraznil, že trvá na podanom odvolaní a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie s tým, že o náhrade trov konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci a žalovanému zároveň priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

22. Žalobca vo vyjadrení z 25.3.2019 zdôraznil, že:

- v konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že dátum 15.6.2011, je len dátumom prvej informácie, ktorá viedla k podozreniu poskytovateľa na nezrovnalosť, keď bola Slovenskej inovačnej a energetickej agentúre, ako sprostredkovateľskému orgánu, doručená správa Okresného riaditeľstva PZ Rožňava o začatí vyšetrovania, z dôvodu podozrenia z trestnej činnosti v súvislosti s realizáciou projektu žalovaného spolufinancovaného na základe Zmluvy o poskytnutí NFP z fondov Európskeho spoločenstva;
- od zmluvy o poskytnutí NSP odstúpil z dôvodu, že v súvislosti s realizáciou Projektu žalovaného bol spáchaný zločin poškodzovania finančných záujmov ES podľa § 261 ods. 1 a 3 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, 2 Trestného zákona konateľmi žalovaného;
- z Usmernenia MF SR č. 16/2018 vyplýva, že nemožno vyvodzovať právne následky zo spáchania trestného činu pred tým, ako bolo jeho spáchanie právoplatne potvrdené príslušným súdom, a teda pokiaľ ide o určenie okamihu vzniku nezrovnalosti, ktorá je trestným činom, s ohľadom na zásadu prezumpcie neviny, sa jedná o skutočnosť, ktorú nie je potrebné dokazovať, nakoľko vyplýva priamo z Ústavy SR a ako takú je nemožno nerešpektovať;
- žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie nepredložil žiadny dôkaz, z ktorého by bolo možné nepochybne vyvodiť, že dňa 15.6.2011 bola povinnosť žalovaného, od ktorej poskytovateľ odvodil svoje právo na odstúpenie od zmluvy o poskytnutí NFP porušená, a teda že týmto okamihom vznikla nezrovnalosť.

23. Podľa žalobcu právo na odstúpenie od Zmluvy o poskytnutí NFP nevzniklo porušením zmluvných povinností žalovaného ale ako následok preukázaného porušenia právnych predpisov SR,

spočívajúceho v spáchaní trestného činu v súvislosti s realizáciou Projektu žalovaného, ktoré je nezlučiteľné s čerpaním finančných prostriedkov z fondov ES a ako také sa považuje za podstatné porušenie Zmluvy o poskytnutí NFP, preto je aplikácia § 393 ods. 1 Obchodného zákonníka na prejednávany prípad vylúčená.

Opakovane uviedol, že s poukazom na ust. § 391 ods. 2 Obchodného zákonníka, rešpektujúc zásadu prezumpcie neviny, poskytovateľovi vznikla objektívna možnosť uskutočniť právny úkon odstúpenia od Zmluvy o poskytnutí NFP z dôvodu spáchania trestného činu v súvislosti s realizáciou Projektu žalovaného až deň nasledujúci po dni vyhlásenia právoplatného uznesenia NS SR, a preto je námietka premlčania vznesená zo strany žalovaného, neopodstatnená a odstúpenie od Zmluvy o poskytnutí NFP predstavuje platný právny úkon uskutočnený poskytovateľom včas, v rámci plynutia premlčacej doby. Keďže podľa čl. 10 ods. 2 VZP, ak dôjde k odstúpeniu od Zmluvy o poskytnutí NFP, je prijímateľ povinný vrátiť poskytovateľovi NFP vyplatený do času odstúpenia a odstúpenie od Zmluvy o poskytnutí NFP a z dokazovania vykonaného v konaní pred súdom prvej inštancie jednoznačne vyplýva, že odstúpenie od Zmluvy o poskytnutí NFP je platné a účinné, je nárok žalobcu na vrátenie NFP uplatnený v tomto konaní preukázateľne oprávnený a zároveň sú splnené všetky zákonné podmienky na jeho priznanie súdom. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne a právne správny a zaviazal žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

24. V podaní z 2.4.2019, ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie 5.4.2019 žalovaný uviedol, že je až zarážajúce, že žalobca sa nešťítia označiť ako právny formalizmus celkom nepochybný záver založený na obsahu Správ o zistených nezrovnalostiach vypracovaných žalobcom a znení zák.č. 528/2008 Z.z., z ktorých vyplýva jediný možný a udržateľný záver, a to že žalobca o nezrovnalosti a jej vzniku vedel už dňa 15.6.2011. Tento záver sa pritom práve žalobca snaží formalisticky spochybníť a to:

- zavedením pojmu „podozrenie z nezrovnalosti“, ktorým má byť deň 15.6.2011;
- tvrdením, že preukázaným porušením právnych predpisov SR a EÚ v rámci Realizácie aktivít Projektu súvisiacich s činnosťou prijímateľa sa má rozumieť porušenie konštatované právoplatným odsudzujúcim rozsudkom v trestnom konaní;
- izolovaným poukazom na časti Správ o zistenej nezrovnalosti;
- účelovým rozlišovaním dôvodov na odstúpenie od Zmluvy o NFP;
- rozsiahlym poukazovaním a citáciou Usmernenia.

25. Už vo vyjadrení z 27.2.2019 žalovaný tvrdil, že aj zo samotného Usmernenia vyplýva, že nezrovnalosť vzniká konaním alebo opomenutím konania hospodárskeho subjektu, nie deklarováním tohto konania súdom, či iným orgánom vrátane trestného súdu.

Princípu prezumpcie neviny nijako neodporuje, ak by z takéhoto konania a vzniku nezrovnalosti žalobca vyvodil potrebné právne kroky hneď ako tak v zmysle Zmluvy o NFP a zákona urobiť mal, mohol a keď sa o ňom dozvedel, teda dňa 15.6.2011. ak tak neurobil, právo na odstúpenie od Zmluvy o NFP sa mu z titulu porušenia Zmluvy o NFP jednoducho premlčalo.

Navyše podľa žalovaného a v súlade s ustálenou rozhodovacou činnosťou súdov nie je potrebné čakať s uplatnením nároku na náhradu škody až do právoplatného skončenia trestného konania, nakoľko sa medzičasom pri uplynutí premlčacej doby právo na náhradu škody premlčí. Uvedené analogicky platí aj na žalobcom uplatnené právo na odstúpenie od Zmluvy o NFP, a preto je podľa žalovaného aplikácia ust. § 393 ods. 1 Obchodného zákonníka jedinou možnou úpravou na posúdenie premlčania práva na odstúpenie od Zmluvy o NFP vzniknutého z porušenia povinnosti a právo žalobcu je preto premlčané. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný navrhol rozhodnúť v súlade s jeho odvolaním.

26. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o odvolanie proti rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1 zák.č. 160/2015 Z.z. - Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Vec prejednal podľa § 379 - § 385 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

27. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30.9.2019 o 9.40 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 212/ II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 24.9.2019 na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade s § 219 ods. 1, 3, § 378 ods. 1 CSP.

28. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia o ďalšie dôvody.

29. Žalovaný odôvodnil podané odvolanie dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/, a h/ CSP, t.j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

30. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces) je daný vtedy, ak je na strane súdu taký závažný procesný postup, ktorým sa strane znemožní realizácia tých jej procesných práv, ktoré jej CSP priznáva a to v takej miere, že dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa článku 6/ CSP ods. 1 strany sporu majú v konaní rovnaké postavenie spočívajúce v rovnakej miere možnosti uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu. Ustálená judikatúra ESLP opakovane poukazuje na tzv. princíp rovnosti zbraní (spravodlivé súdne konania), t.j. aby každej procesnej strane bola daná primeraná možnosť predniesť svoju záležitosť za podmienok, ktoré ju nestavajú do podstatne nevýhodnejšej pozície ako protistranu. Spravodlivé súdne konanie zahŕňa aj možnosť procesných strán predložiť všetky dôkazy potrebné na to, aby v konaní uspeli, právo vyjadriť sa k predloženým dôkazom a právo zúčastniť sa pojednávania.

31. Skutkovým zistením, ktoré nemá oporu vo vykonanom dokazovaní (§ 365 ods. 1 písm.f/ CSP) je výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúcemu z ust. § 191 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti a pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Skutkové zistenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní vtedy, ak súd vezme do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli a v konaní ani inak nevyšli najavo, alebo vtedy ak neprihliadne na rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli preukázané vykonanými dôkazmi alebo vyšli za konania najavo, alebo vtedy ak sa v ním vykonanom hodnotení dôkazov alebo poznatkov, ktoré vyšli v konaní najavo vyskytne logický rozpor. Skutkové zistenie nemá v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní vtedy, ak sa týka takých podstatných skutočností, ktoré boli významné z hľadiska hmotnoprávneho posúdenia veci.

32. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm.h/ CSP je daný vtedy, ak rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Právnym posúdením je myšlienkový postup súdu a z neho vyplývajúce závery pri výklade právnych predpisov a pri ich aplikácii na zistený skutkový stav veci. Právne posúdenie veci je nesprávne, ak súd posúdil vec podľa normy, ktorá na daný skutkový stav nedopadá alebo právnu normu síce určil správne, avšak nesprávne ju interpretoval alebo ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

33. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu vrátane preskúmania napadnutého rozsudku dospel k záveru, že žalovaným uplatnené odvolacie dôvody nie sú naplnené. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 191 CSP, na základe týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých založil aj svoje rozhodnutie, na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia správnych predpisov a tieto aj správne vyložil, pričom nebola zistená žiadna vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

34. S odôvodnením napadnutého rozhodnutia sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP), na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím dôvodom žalovaného odvolací súd uvádza:

35. V konaní bolo nepochybné preukázané, že v Správe o zistenej nezrovnalosti č. N 21100620 a č. N 21601927 žalobca mal podozrenie z nezrovnalosti.

36. Samotné podozrenie však na odstúpenie nestačí. Musí v danom prípade ísť o vedomosť, že došlo skutočne k takému konaniu žalovaného, ktoré žalobcovi dovoľuje konať podľa čl. 9, bod 2.4 písm.c/, j/. zmluvy.

37. Táto skutočnosť, t.j. existencia dôvodov pre odstúpenie od zmluvy bola nepochybná až na základe rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Banskej Bystrici z 8.12.2015, sp.zn. BB - 3T/16/2013.

38. Žalobca odstúpil od predmetnej zmluvy podaním z 30.8.2017 a žalobu podal na súde 1.12.2017.

39. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo dohodnuté inak (§ 48 ods. 2 OZ) a podľa § 451 ods. 2 OZ v takomto prípade musí účastník, ktorý sa bezdôvodne obohatil vydať bezdôvodné obohatenie, pretože išlo o plnenia z právneho dôvodu, ktorý odpadol.

40. Za takejto situácie žalobca odstúpil od zmluvy o NFP a podal žalobu v zákonných lehotách a teda jeho nárok nie je premlčaný.

41. Odvolací súd na záver poznamenáva, že napadnutý rozsudok, resp. jeho odôvodnenie v podstate zodpovedá ust. § 220 CSP, a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný.

42. Odvolací súd z týchto dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

43. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný, preto má nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške priznaných trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 CSP. Žalovaný nebol v odvolacom konaní úspešný, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

44. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) /§ 428 C.s.p./.

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).